

DIRECTOR
Dr. ALEXANDRU RUSU

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ - JUD. TARNAVA MICĂ

INSERATE:
Un șir garmond: 6 Lei. La
publicării repetate după
:: :: invoială :: ::

Unitatea

REDACTOR RĂSPUNZĂTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

ABONAMENTUL
Pe un an . . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei
Numărul 4 Lei

Foaie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

O danie princiară

— „Muzeul Simu“ a trecut în proprietatea Statului —

Exact cu o săptămână înainte de moarte, Joi în 17 Noemvrie c. fostul președinte de Consiliu, d. Ion I. C. Brătianu, a asistat, în fruntea guvernului său, la solemnitatea înălțătoare a predării actului de donațiune, prin care d. Anastase Simu și soția sa Elena, stăpânii colecției de artă cunoscută sub numele „Muzeul Simu“ au trecut această neprețuită comoară în proprietatea Statului român.

Picturi, sculpturi, gravuri, deseme și altele, în total 1182 de opere, cum nu mai sunt în nici o colecție din țară și cari, valorând cel puțin o jumătate de miliard Lei, înseamnă ceva și în concertul artistic al Europei, constituie azi o mare bogăție a țării și a neamului. Deschis la 1910 spre a servi, dupăcum spune inscripția de pe frontispiciu, „nu numai pentru noi, dar și pentru alții“, „Muzeul Simu“ situat pe strada Mercur, în București, a ajuns să fie de acum — după vorba frumoasă a donatorului — „nimic pentru noi, totul pentru țară.“

Sufletul mare al donatorului, care a pus în umbră tot ce s'a făcut la noi în țară pe acest teren, apare într'o lumină deosebit de favorabilă și din următoarele dispoziții ale actului său de donațiune: „Considerând — spune acest act — ziua de azi (25 Octomvrie c.) ca una din cele mai fericite ale vieții mele, declar în mod solemn, că atât terenul ce am cumpărat, în anul 1904, cât și clădirea „Muzeul Simu“ ce am construit pe el, precum și toate operele de artă aflate în el . . . le închin, cu dragoste, României mari, și le fac danie de de veci Națiunii. . . Eu, donatorul, îmi rezerv pentru mine și soția mea, cât vom trăi, direcția și administrația Muzeului, declarând în același timp, că toate sarcinile, cheituielile de întreținere, de reparație, de îmbunătățire a Muzeului, retribuțiunile personalului, toate cumpărăturile de artă ce voi continua a face, precum și premiile ce dăm și vom da, mă vor privi numai pe mine, donatorul, așa fel, că nu numai în timpul vieții, dar și în urmă . . . toate aceste îndatoriri vor fi plătite absolut numai de mine . . . fără ca statul să aibă vre-o chieftuială în existența și mersul înainte al muzeului Simu“

Așa vorbește un om în adevăr mare, care n'a înțeles să precupețească nimic din ceace, a menit mărețului său ideal. Prin fapta sa, d. Simu a devenit — cum i-a spus fostul președinte de consiliu — „un colaborator al tuturor oamenilor de stat, în sforțările lor pentru propășirea țării.“

Drept recunoștință, guvernul i-a dat marea cruce a ordinului „Coroana României“, dar mai prețios decât orice cruce este ordinul recunoștinței de veci a neamului său.

† Ion I. C. Brătianu

1864—1927

(=) „Azi, Joi, 24 Noemvrie 1927, ora 6'45 dimineaua, a încetat din viață Ion I. C. Brătianu, președintele consiliului de miniștri, în urma unei angine streptococice cu septicemie“.

Acesta e certificatul de deces, semnat Joi trecută de consiliul medicilor, cari au asistat boala de abia trei zile a celui ce a fost Ion I. C. Brătianu. Cu două zile înainte, buletinul medical constata doar o „amigdalită ușoară“, cu „stare generală foarte bună“, iar comunicatul de a doua zi amintea de „necesitatea“ unei „intervenții chirurgicale, în urma căreia starea generală și locală s'a îmbunătățit foarte mult“, pentruca în dimineaua zilei a treia medicii curanți să fie siliți a vesti țării și neamului săvârșirea din viață a fostului președinte a Consiliului de miniștri.

Nu este deci nici o mirare, dacă vestea acestei morți, venite cu totul pe neașteptate, a trecut ca un fior peste țară și a fost primită cu adevărată surprindere din partea străinătății. Angajat într'o luptă politică din cele mai grele, care urma să se deslănșue chiar prin o hotărâre ce avea să se ia în ziua fatală și al cărei sfârșit nime nu putea să-l prevadă, d. Ion I. C. Brătianu părea pregătit să înfrunte, cu mijloace de adevărat dictator, acțiunea celor ce credeau că binele acestei țări trebuie asigurat pe alte căi decât cele preconizate de dânsul. Intrunirile publice ale partidului național-țărănesc — singurul în stare a se împotrivi serios regimului liberal — interzise, presa întregii opoziții sugrumată prin o cenzura cu totul anticonstituțională, iar așa numita „chestie constituțională“ reglementată prin o lege excepțională, menită a îngădui pe această temă numai supărătoarele îndelicatețe cari umpleau de câteva zile coloanele ziarului liberal „Viitorul“. În urma acestor măsuri direct provocatoare, opinia publică a țării a ajuns într'o adevărată fierbere și toată lumea aștepta, cu vădită îngrijorare, măsurile asupra cărora avea să se oprească „acțiunea de răsturnare“ a guvernului liberal, numită de conducerea partidului național-țărănesc: „resistență cetățenească“.

Ca mâine avea să înceapă lupta cea mare, și iată că providința dumnezească intervine azi într'un sens, care nu poate să nu aducă o generală destindere. În fața mormântului deschis a celui ce a fost Ion I. C. Brătianu, de numele căruia se leagă atâtea momente istorice de epocală importanță în viața neamului nostru, nu este nimeni care să nu se descopere și elogiile unanime ce i-s'au adus, Joi trecută, în ședințele de comemorare ale Camerei și Senatului, sunt o dovadă hotărâtoare, că nu este suflet de Român, care să-i

conteste meritele pe cari incontestabil le are. „Ca Ardeleni. în deosebi, nu vom uita — spunem și noi cu d. I. Maniu — că, după declararea războiului, Ion I. C. Brătianu a perseverat prin momentele cele mai grele și n'a avut clipe de ezitare în calea hotărârii celei mari, urmărind ținta unității naționale până la capăt“.

Dar dacă țara și neamul este în unanimitate pentru a recunoaște marelui dispărut o individualitate din cele mai marcante, tot unanimitate trebuie să fie — și ne place să credem că este — și în ce privește schimbarea cursului politic inaugurat de cel adormit în timpul din urmă.

Intâmplător, ori poate intenționat — cine ar putea spune? — d. Ion I. C. Brătianu n'a lăsat nici un testament politic, deschizând prin aceasta cea mai deplină posibilitate a unei reveniri la o viață politică normală, reclamată în chip imperios de interesele mari ale țării.

În această mare nădejde plecăm și noi steagul îndoliat în fuța mormântului deschis a celui ce a binemeritat, ca puțini alții, ca neamul să-i facă funeralii naționale și plecând genunchii cerșim dela Dumnezeu răsplata cuvenită pentru tot binele ce-a făcut și iertare pentru „toate greșelile lui cele de voie și cele fără voie“.

Câteva date biografice

Născut la Florica în 20 August 1864, fiul cel mai mare al lui Ion C. Brătianu, și-a făcut studiile în București la sf. Sava, luând bachelatul la 1882. După un an de serviciu militar a trecut la Paris, unde în 1889 a luat diploma de inginer.

Intors în țară, a intrat la Căile ferate, făcând mai multe lucrări importante. După moartea tatălui său, la 1895, a intrat în politică, ca deputat al colegului I. de Gorj. Peste 2 ani, la 1897 ajunge, la vârstă de abia 33 ani, ministru al lucrărilor publice în cabinetul prezidat de D. A. Sturdza, iar de atunci încôace a făcut parte din toate cabinetele liberale, trecând pela domenii, externe, războiului și interne. Iacă la 1908 ajunge președinte de consiliu, iar la începutul anului următor 1909 este proclamat șef al partidului liberal, angajându-se să asigure continuitatea istorică a organizației și tradițiilor acestui partid.

La izbucnirea războiului mondial a reușit să impună regelui Carol — care potrivit alianțelor în vigoare era într'un moment pentru o intrare în acțiune alături de puterile centrale — păstrarea neutralității, pe urma căreia s'a ajuns apoi, la 27 August 1916, la intrarea României

în războiul alături de puterile Ententei și la biruința finală din toamna anului 1918.

Ceeace a urmat apoi dela 1909 încoace este destul de cunoscut, spre a nu trebui să o mai repetăm la acest loc.

Din etapele boalei

Dumineca trecută, s'a simțit încă bine, participând la o serbare a societății „Crucea roșie“.

Reîntors de aici, a simțit dureri la gât, cu febra până la 38 grade. Luni, febra a atins 39 grade și n'a cedat. Marți noapte, boînavul a început să delireze. Medici de frunte — dd. Danielopol, Nanu, Muscel, C. Angelescu, Nasta ș. a. vegheau îngrijorați la căpătâiul lui. Miercuri, dimineața, au început fenomene de asfixiere, ceeace a dus la o intervenție chirurgicală, făcută de d. ministru Dr. C. Angelescu, care, deschizându-i gâtul, i-a aplicat o canula de respirație. În urma acestei intervenții s'a ușurat puțin situația, dar infecția nu mai putea fi oprită. Către seară, canula s'a astupat de puroiu, necesitând o a doua intervenție chirurgicală făcută de d. T. Nasta, care a extirpat câțiva ganglioni cu puncte de puroiu, punându-se drenuri în profunziune.

Între timp nici medicina internă n'a lăsat nimic neîncercat pentru salvarea boînavului. S'au făcut injecții cu ser antistreptococic, cu oleu camforat, s'a dat digitală etc. Dar totul a fost înzadar. Joi dimineața, pela ora 5, a intrat în agonie, pentruca în mai puțin de 2 ceasuri să-și dea răsufliarea din urmă.

Inmormântarea se va face mâine, Duminecă, fiind dus în cavoul dela Florica.

Sucesiunea la guvern

Joi, la orele 8 dimineața, miniștri s'au prezintat în corpore la Inalta Regență, unde d. Vintilă Brătianu — designat din partea răposatului drept șef al partidului liberal — a prezintat demisia guvernului. Demisia a fost respinsă, îndrădănițându-se prezidenția Consiliului dlui Vintilă Brătianu.

Încredințarea aceasta este numai provizorie, fiindcă încă în aceeași zi Regența a primit în audiență pe toți șefii de partide, cu cari a luat contact și noul ministru prezident, și se lucrează din greu pentru formarea unui guvern național de destindere.

Până Luni parlamentul s'a ajurnat și astfel până atunci probabil nu se va face nici o schimbare.

In chestia „Păstorul sufletesc“. Păr. Gh. Hubic, paroh-protopopul din Vașad adresează în numărul dela 20 Noemvrie c. a ziarului „Graiul Neamului“ din Carai, o scrisoare deschisă părintelui vicar E. Bran și păr. protopop A. Coste din Șimleu, cari au anunțat repariția revistei „Păstorul sufletesc“.

Intrând ea perfect în vederile noastre, arătate și în ultimii doi numeri, credem a fi de interes să reținem următoarele părți:

„Bine vă este cunoscut, dnilor și fraților, cu câtă dragoste și însuflețire am salutat, la timp, apariția „Păstorului sufletesc“, înrolându-mă și eu — atunci nu eram atât de ocupat, ca azi — în tabăra colaboratorilor săi. Și bucuria noastră, a tuturor preoților de atunci, a fost întemeiată, fiind „P. S.“ singurul organ de branșă. Azi însă apare și este foarte bine redactat de părinții Bazilitani din Bicsad „Cuvântul Adevărului“, tot organ de specialitate, ce-și împlinește rolul cu cinste și bărbăție... Să fie lipsă de un al doilea organ de specialitate? Pentruce? Doar să ne divizăm și așa puțin câți suntem? Doar să tânjească până la o vreme și pe urmă să se stingă ambele organe? E fără nici un rost și ar fi o muncă de fratricidiu... Eu socot a fi mai ducător la scop, dacă Vă veți pune și D-Voastră forțele, de

cari dispuneți, în serviciul „Cuvântului Adevărului“, la consolidarea acestui periodic, *deja existent*, și pornit spre a satisface tuturor exigențelor păstorilor din „cura animarum“.

„Firește, aceasta e opiniunea mea modestă, dar nu cred să stau cu ea izolat între frați.“ — Păr. Hubic are perfectă dreptate!

Răul cel mare

Îndemnuri arhieresti contra literaturii imunde

Numărul dela 15 Noemvrie c. al revistei „Sionul românesc“, organul oficial al eparhiei noastre din Lugoj, publică o instrucție mai veche (3 Mai c.) a sacralui Oficiu din Roma referitoare la „scrierile pornografice și mistico-senzuale“ ale vremii. În vre-un număr viitor vom da și noi această instrucție, care merită să fie cunoscută în cercuri cât mai largi, dar nu putem să nu reținem de pe acum părțile mai însemnate din scrisul pe care Preasfințitul Alexandru al Lugojului îl premite ca un fel de prefață acestei instrucții.

Iată ce spune Preasfințitul autor:

Cu durere trebuie să constate orice suflet cu conștiință cât de cât delicată, orice părinte care are de veghiat asupra creșterii odraslelor sale scumpe, orice păstor sufletesc și mai ales episcopii, cari au să vegheze asupra sufletelor încredințate grijei lor speciale, trebuie să constate, zic, toți aceștia că asupra generației de astăzi s'a abătut un adevărat potop de literatură imundă, pornită parcă din cloaca desfundată a împărăției întunecului. Cea mai mare parte, sau o bună parte, a traducerilor din literaturile străine, sunt nuvelele, romaneele, comediile și dramele de cea mai dubioasă și infectă specie, cari scot la iveală cu anume predilecțiune laturea murdară a vieții, încununează cu aureolă falsă desfrâul patimilor celor mai abjecte și jertfesc scăpărările stilului lor strălucitor la picioarele mardarei zeițe Venus și a imundului zeu Baccus. Trebuie să constate orice suflet nobil, că o mare parte din acești scriitori, bandiți ai condeului, își pun în mod conștient ori înconștient, nu impoartă, de țintă a profesiunii lor de scriitori abrutizarea omului, degradarea regelui fapturilor, creat după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, sub treapta celor mai infime dobitoace. E destul să pomenesc scrierile lui Zola și Maupassant, Murger sau Gabriele d'Annunzio și alții cari sunt en vogue în mijlocul societății noastre așa zise culte!...

Astăzi când prin atâtea librării românești se propagă pe lângă literatură indiscutabil bună și drojdia literaturii de bulevard și-și face intrare în familiile noastre românești, ferite până acum de contagiunea boalei acesteia, eu cred, că Instrucțiunea sf. Oficiu ne servă ca o severă admoniție să ne trezim și noi din somnolență, noi apostolii, cari trebuie să veghiem asupra curățeniei sufletești a odraslelor noastre, nădejdea de mâine a neamului. Voi preoții, puși de Dumnezeu să cultivați aceste delicate odoare și să le feriți de orice boală și vânturi neprielnice, voi, datorință sfântă aveți să descoperiți tinerilor elevi și eleve, nu numai, dar și părinților mai neprecauți cărțile și broșurile cari pot să atragă în abizul pierzării; cu atât mai periculoase, cu cât, poate că, se îmbracă la aparență în haina nevinovăției și a virtuții.

Datorință sfântă aveți să le spuneți acestora, ba chiar tuturor, cum îndeletnicindu-se cu cetirea alor astfel de cărți fi-vor șterși din cartea celor vii, din cartea vieții, unde-s înscrise numai sufletele curate, ferite de miazma corupției!...

O rușine a tagmei învățătoresți. Se știe, că proselitismul ortodox a cuprins într-o vreme și cercurile conducătoare ale școlilor noastre din Ardeal, trimițând pe învățătorii de legea unită prin ținuturi curat ortodoxe și împânzând

satele noastre unite cu învățători ortodocși de marcă, aduși în bună parte de prin vechiul regat.

Probabil drept urmare a acestei politici școlare nenorocite, învățătorul gr. catolic Eugen Morar din Valea Dosului de lângă Zlatna a ajuns să fie numit la școala din Cetea, lângă Teiuș, o puternică parohie ortodoxă, unde avem însă și noi o mână de credincioși și încă dintre cei mai vrednici, cari nu de mult au ajuns să-și poată sfinți o nouă biserică. Aflând despre această numire, un oarecare Ioan Bota, învățător în pensiune și deci intelectual al comunei, s'apucă și scrie „colegului“ său o scrisoare ce merită să fie cunoscută în cercuri mai largi.

Nu mă îndoiesc, îi scrie d. Bota, că vei fi un învățător la înălțimea chiemării, dar dupăce ești „uneato-catolic“, ar trebui să nu ai „plit“ (sic!) de-a funcționa în școala din Cetea făcută de noi ortodocșii, cari „odată cu capul“ nu ne vom învoi la aceasta. Aparținând dta confesiunii „uniatae, ca să nu-i zic liliacocatolice“, îți recomand să mergi într'un sat, unde să nu fie ortodocși, cari, oricât de bun învățător ai fi dta, tot nu vor înceta a-ți spune: „Ce folos de brânză bună, dacă e în burduf de...“

Cam în acest fel salută învățătorul Bota din Cetea pe „colegul“ său trimis acolo, probabil fără voia lui, din partea autorității sale școlare. Cazul este deosebit de instructiv și dacă d. Bota nu va fi decorat pentru înaltele-i sentimente de „colegialitate“, autoritățile noastre bisericesti pot găsi în acest caz un nou argument pentru a cere ca învățătorii gr. catolici — cari nu merită batjocura nimănui — să fie plasați în comune gr. catolice, unde incontestabil mai bine pot servi și interesele școlii.

O mică întregire

La cuvântul dela Senat al I. Preasfinției Sale păr. mitropolit Vasile

Neavând încă textul autentic din „Monitorul Oficial“, am dat, în numărul trecut, cuvântul dela Senat al I. Preasfinției Sale păr. mitropolit Vasile după o gazetă din București, care a omis câteva părți. Acum le avem și pe acestea și fiindcă am dat discursul cu titlu de document, ne simțim datori să întregim cele publicate în fruntea numărului trecut cu următoarele:

1. Înaintea alineatului ultim de pe prima coloană, după cuvintele: „... prin un element nou recunoscut, prin elementul iubirei“ — sunt a se intercala acestea:

Iubire, nu numai reverință a supușilor față de prepușii lor; iubire, nu numai autoritatea superiorilor față de subalternii lor; iubirea celor tari față de cei slabi.

„Împărății neamurilor le stăpânesc pe ele și ceice le domnesc, făcători de bine se chiamă; iar la voi nu așa, ci, celce este mai mare între, voi să fie ca cel mai mic și cel dintâi tuturor slugă“, zicea Mântuitorul Hristos.

Adecă, după mentalitatea păgânească și în general curat omenească, mai marii sunt domni, ei sunt stăpâni peste subalternii lor. Ei după aceasta mentalitate nu căutau interesele mulțimii, ci interesele proprii. Nu ei erau datori, ca să slujească mulțimii, ci mulțimea era făcută, ca să slujească mai marilor.

La voi însă, la creștini, lucrurile nu au să fie așa, ci cu totul altcum. Cel mai mare dintre voi are să fie ca cel mai mic, și cel dintâi tuturor slugă.

2. După cuvintele: „... despre gestiunea vieții sale de monarh“ dela sfârșitul alineatului 3 coloana a doua, s'au spus următoarele:

Acest gând — scos, de noi de toți regretatul Rege, din cuvintele lui Hristos: „Cel ce este mai mare tuturor să fie ca cel mai mic, și cel dintâi tuturor slugă“ — l-a făcut, ca în

întreaga sa viață să aibă în vedere nu interesele sale familiare, ci interesele țării și ale supușilor săi.

3. În sfârșit, după cuvintele: „... se întitulează pe sine regii a fi regi” dela sfârșitul alineatului șapte aceeaș coloană, sunt a se introduce acestea:

Pentru că făcând Dumnezeu pe om, ca el să fie animal social, adecă pentru ca el să trăiască în societatea altor oameni, a statorit și necesitatea autorității și a puterii, fără de care nu poate exista societate omenească.

Pentru că având fiecare om minte și voință, ușor s'ar putea întâmpla, ca aceste voințe să nu fie convergente, ci divergente, dacă n'ar fi autoritatea, care să le închiege și să le conducă pe o singură cale: „Ascultați de mai marii voștri”.

Feliul de-a fi al acestei autorități și subiectul acestei autorități e stabilit de oameni: „Din mila lui Dumnezeu și din voința națională”.

Dacă cum se vede din alineatul ultim de aici, felul cum s'a publicat în rândul trecut acest al optulea alineat de pe coloana a doua suferă în întregime o mică modificare.

Știri mărunte

Aviz. Domnii, cari doresc a participa la *adunarea generală a „Astrei”*, ce va avea loc la 4 și 5 Decembrie a. c. în Sibiu, sunt rugați să se anunțe cel mai târziu până la 1 Decembrie a. c. biroului „Astrei” Str. Șaguna Nr. 6, pentru ca să poată fi luați în considerare la încartiruirea și la masa comună. Pentru cei neanunțați și pentru eventualele nemulțumiri, ce s'ar ivi din această cauză, comitetul aranjator își declină orice răspundere. — *Comitetul aranjator.*

Persoane. P. Ven. Ordinariat arhidiecezan a numit pe pâr. *Liviu Brânzeu* paroh la Ciombrud, pe pâr. *Horățiu Grama* paroh la Bazna, pe pâr. *Iuliu German* paroh la Sâmboleni și pe pâr. *Nicolae Lehene* adm. parohial la Câmpenești.

— P. Ven. Ordinariat de Lugoj a numit pe pâr. *Dr. Iuliu Rațiu* adm. parohial la Părul, pe pâr. *Petru P. Berinde* adm. parohial la Lupeni II, iar pe Reverendul *Cornel Zaslăși* arhivar la Oficiul diecezan.

Adunarea generală a „Astrei”. În zilele de 4 și 5 Decembrie c. se va ținea, de astădată iarăși la Sibiu, adunarea generală din acest an a „Astrei” noastre culturale. Frământările politice, cari au scos pe d. V. Goldiș, președintele ei, din cercul preocupărilor sale dela „Astra”, s'a resimțit de-a binele în activitatea din ultimul timp a acestei societăți culturale, încriind o pagină nu prea glorioasă în anele ei. Chie-mată să verifice acest lucru, adunarea generală din acest an are deci și menirea firească de-a readuce în sinul „Astrei” noastre venerabile spiritul de idealism, muncă și jertfă, cari au fost totdeauna singurul ei titlu de mândrie. — Adunarea este închinată de altfel memoriei celui ce a fost Regele Ferdinand, președintele de onoare al „Astrei”.

Locale. Dumineca viitoare, a săptămânei a zecea după Înălțarea sf. Cruci, va *predica* în catedrală, Reverendul *Alexandru Caian*, actuar la Oficiul arhidiecezan.

— Grație vigilentei și purtării de grije a celorce ne conduc, dar poate și grație lipsei de-a trebui să găzduim tot mereu feliurite detașamente de militari, trimise aici „pentru apărarea statului”, *primăria s'a văzut silită să închidă spitalul.* Bun-rău, cum a fost spitalul acesta, creat de ceice au avut înțelegere pentru nevoile policlinice ale ținutului, răspundea unei necesități în adevăr simțite. La început, el a fost în bugetul statului, iar decând am fost avansați la rangul de reședință de județ, sarcina întreținerii a trecut asupra comunei, acordându-i statul o subvenție de abia 400,000 Lei pe an. Acum s'a

tăiat afirmative și această subvenție, și urmarea e, că Blajul și împrejurimile lui au ajuns iarăși în situația de-a nu găsi spital decât la distanțe de cel puțin 40 klm. — Frumoase progrese de capitală.

— Ajungând lucrările pentru apeduct în raza orașului, „*Institutul recunoștinței*” a ajuns de ieri în situația de-a nu trebui să mai care apă cu butea și primăria ne asigură, că în cei mult 2 săptămâni se vor putea bucura de acest bine și celelalte institute ale Blajului. — Ar fi și timpul.

Un congres antialcoolic. Zilele de 5—8 Noemvrie c. au întrunit în capitala Bucovinei, la Cernăuți, pe reprezentanții câtorva zeci de asociații antialcoolice, cari au atârșat prin congresul lor adată mai mult primejdia alcoolismului, care, în loc să scadă, a prins afirmative rădăcini tot mai puternice. Congresul a discutat toate chestiile cari pot fi puse în legătură cu alcoolismul: Efectul pe care-l are alcoolul asupra trupului și a minții, asupra creației și dezvoltării copiilor. S'a insistat asupra rolului pe care trebuie să-l aibă în combaterea alcoolismului femeia, precum și diferitele categorii de intelectuali, în deosebi preoțimea. — Ridicarea chestiunii este desigur folositoare și îndrumată cuminte poate să aibă urmări tot mai vădite, dar despre o radicală schimbare a situației nu poate fi vorba până când statul nu va ști să-și asigure pe altă cale veniturile pe cari i-le furnizează azi alcoolul și să pornească oficial o prigoana contra alcoolului, pe care are azi tot interesul să-l ocrotească și incurajeze.

Mulțumită. Reprezentanța parohială și toți credincioșii uniți din Semeac, jud. Arad, aduc și pe această cale viile lor mulțumiri fraților din America, ale căror contribuții i-au pus în situația de a-și putea avea azi un clopot la biserică. Donatorii sunt următorii: Elița Curtician 15 dollari, Ioan Lazar, Gheorghe Nendrian, Sam. Negru, familia Ioan Curtician, și fam. Iencica Curtician câte 5 dollari, fam. Gh. Iovanovici 1 dollar, Fl. Crișan și Vict. Preja câte 50 cent. Maria Toda 25 cent. — Dumnezeu să le răsplătească însutit!

† **Pâr. Ioan Marcu**, paroh și protopop onorar în Bezded (eparhia Gherlei), s'a stins la 7 Noemvrie c. în anul 72 al vieții și 50 al preoției sale cinstite. — Odihnească în pace!

† **Pâr. Alexă Pop**, arhidiaconul dela Sanislău (eparhia Orășii), s'a stins la 18 Noemvrie c. în anul 69 al vieții și 46 al preoției sale cinstite. Om de o rară energie, pâr. Alexă s'a impus foarte curând atât în viața bisericească, cât și pe terenul luptelor naționale, cari au putut să-l numere pe în timpul stăpânirii ungare între ceice un singur moment n'au cunoscut șovăială. Deosebit s'a remarcat ținuta sa demnă și intransigentă de pe timpul mișcării contra episcopiei de Hajdudorogh, care venea să lovească chiar părțile atât de expuse din jurul Sătmăruului. Vrednic fiu al neamului său și neînfricat ostaș al bisericii noastre, pâr. Alexă Pop, care și pe terenul cultural a știut să fie totdeauna între cei dintâi, va fi pomenit totdeauna cu pretate și recunoștință. Il deplâng numeroase rudenii. — Fie-i parte cu dreptii!

† **Iuliu Bela**, mehanic la uzina electrică din Blaj, s'a stins la 24 Noemvrie c. în anul 45 al vieții. — Odihnească în pace!

Telefonul „Unirii”

F. Jimbor. Luăm act de scrisoarea Dvoastră și vă rugăm să cunoașteți, că invitarea, alăturată la toate exemplarele, nu privea, evident, decât pe ceice erau în restanță.

B. Cluj. Aveți multă dreptate. Punctul de vedere „jrenic” și toată gama de concluzii cari se desprind, în chip firesc, din acesta, sunt, în principiu, foarte adevărate. Prezintată, mai ales în cadrul sentimental de ocazie — pe care autorul se pricepe atât de bine să-l exploateze — „relația urâtă” dintre cele două biserici românești din Ardeal, va găsi, evident, pe buzele tuturor

aprobarea că ea „nu este nici românească, nici creștinească și cu atât mai puțin frățească”. Comod și simpat, acest punct de vedere prinde fără multă greutate și lumea se lasă ușor de apăsătoare a crede, că în adevăr ar fi bine să nu se găsească omul care să dea un răspuns mai „meritat” autorului cărții „Zile trăite”, ori, întrucât totuși s'ar găsi, să intervină cenzura bisericească și să-l oprească. Dar chestia are și o altă latură. Frământările dintre bisericile noastre românești își au cauzele lor profunde și lupta pe care Blajul e silit să o dea contra Sibiului, este o luptă de apărare a existenței sale contra celor ce nu pot s'o mai vadă și cari au jurat să n'aibă odihnă până ne vor strânge pe toți în aceeaș tabără a pravoslaviei. Și cine a avut ocazie să cunoască — ceva mai deaproape de cum se poate aceasta dintr'un „tihnă” scaun de protopop — atacurile violente și stăruitoare, cari se dau de acolo, cu toate mijloacele, împotriva noastră, va ști să înțeleagă că din partea bisericii noastre lupta de apărare este inomis necesară și că cecece ajunge din această luptă în presă stă atât de departe a fi o „polemică sterilă”, încât mai curând trebuie socotit ca un element de prima importanță în luptele ce se dau. Iar dacă cineva „nu mai poate suporta” acest lucru, înseamnă numai că a pierdut simțul realității or ce ne înconjoară. Iar unul ca acesta ar face mult mai bine să-și vadă de lucrurile proprii și să nu cerce a sămăna semănța „defaitismului” în șirurile luptătorilor, de cari biserica noastră are încă atâta nevoie.

„Telegraf român”. Sibiu. Ne mirăm cum s'a putut să nu înțelegeți că „a accepta hotărârea sf. Sinod referitoare la data Paștilor din 1928” și a desaproba „jocul, pe care și-l permite ortodoxia... în jurul acestei chestiuni”, sunt două lucruri binisor deosebite. Lerepetăm deci și Vă rugăm să mai meditați puțin asupra afirmației noastre, fiindcă, de, ori cât de rău ați sta cu principiile de logică, nu se poate să nu înțelegeți. — Cât privește apoi chestia, dacă am putea, ori nu, să vă facem greutate pe această temă, credem că ajunge să vă gândiți singur la motivele, cari au îndemnat sf. Sinod să se „joace” de-a Paștile.

P. Blaj. Lucrurile nu trebuie luate prea tragic. Iperzele poliției locale, care — spre deosebire de cele dispuse în legătură cu moartea Regelui Ferdinand — s'a simțit îndemnată să impună, acum la moartea fostului președinte de consiliu, și particularilor arborarea steagurilor îndoliate, s'a pedepsit singur, prin un fel de început de „resistență cetățenească”, întrucât n'au arborat nici aceia, cari poate altfel ar fi făcut-o. — Să sperăm deci, că altădată oamenii vor ști să porceadă... cu mai mult tact.

Oficiul parohial. Clopodia. Pentru completarea abonamentului până la finea anului curent, Vă rugăm mai trimiteți 40 Lei.

R. Sveti Jovan (Jugoslavia). Am primit amândouă sumele trimise Gazeta se trimite regulat.

Dr. M. Ghelea. Din suma trimisă, 350 Lei s'au contat în abonamentul anului viitor.

Oficiul parohial Petroman. Chităm primirea sumei de Lei 200, abonament pe 1927.

Biserica. Mănăstir-Copalnic. Chităm primirea abonamentului pe anul curent.

M. Mănești. Suma trimisă întreagă s'a contat în abonamentul anului viitor.

S. Herneacova. Am primit abonamentul pe anul curent. Adresa am corectat-o.

M. Caiatul mic. Am primit 500 Lei. Achitat până la finea anului curent.

Biserica gr-cat. Hurez. Am primit 380 Lei, abonament pe 1926 și 1927.

B. Măgura-Iivei. Confirmăm primirea abonamentului pe anul curent.

Oficiul parohial. Tâmbaia. Am primit 200 Lei, abonament pe 1927.

R. Aninoasa. Am primit 230 Lei. Achitat până la 31 XII 1926.

Oficiul parohial. Gereușa. Am primit abonamentul pe anul curent.

Dr. H. Șarouș-săseșe. Primit 115 Lei. Achitat până la finea a. c.

Ch. Aluniș. Confirmăm primirea abonamentului pe anul curent.

L. Șieu-Măghieruș. Primit 400 Lei. Achitat până la 31 Dec. 1927.

B. Sibiu. Suma trimisă s'a contat în abonamentul anului viitor.

P. Mănăstir-Copalnic. Am primit 200 Lei, abonament pe 1927.

B. Călinești. Am primit 200 Lei. Achitat până la 31 Dec. 1927.

S. Șușanovăț. Am primit 200 Lei. Adresa am schimbat-o.

N. Lugoj. Chităm primirea sumei de Lei 200.

M. Prisaca. Vă rugăm mai trimiteți 180 Lei.

Consistorul arhiepiscopesc gr. catolic din Blaj

Nr. 7200—1927.

Concurs la stipendii.

Prin aceasta publicăm concurs, până la 20 Decembrie 1927 inclusive, la următoarele stipendii:

I. Din *fundatiunea „Alexă Bidian”*. Stipendii adecvate tuturor nepoților din frați și consăngenilor fondatorului până la gradul IV, fără considerare la natura studiilor, ce le urmează, fie chiar și la măestrii.

II. Din fundațiunea »Augustin Lăday«. Stipendiile sunt destinate pentru tineri români gr-cat., cu preferință de aceia, cari voiesc a păși pe cariera industrială, comercială, tehnică și agronomică.

III. Din fundațiunea »Ioan M. Moldovan«. 1. Un (1) stipendiu de 5000 Lei și un (1) stipendiu de 4000 Lei, destinate pentru studii academice.

2. Un (1) stipendiu de 3000 Lei și un (1) stipendiu de 2000 Lei, pentru elevi la școlile secundare de orice natură. — Consăngenii au preferință.

IV. Din fundațiunea »Ioan V. Rusu«. Un (1) stipendiu de 1000 Lei, destinat pentru elevi ai școlilor secundare. Consăngenii au preferință.

V. Din fundațiunea »Dionisiu de Șimon«. Un (1) stipendiu de 500 lei pentru agronomie. Preferință au rudeniile.

VI. Din fundațiunea »Alex. Șt. Șulțiu«. 1. Trei (3) stipendii de câte 400 Lei plus câte un ajutor de 4800 Lei, pentru tinerii cari studiază dreptul ori medicina, afară de patrie.

2. Trei (3) stipendii de câte 200 Lei, plus câte un ajutor de 2400 Lei, pentru tinerii cari studiază dreptul în patrie.

3. Șapte (7) stipendii de câte 100 Lei plus câte un ajutor de 1200 Lei, pentru elevi de liceu în clasele superioare.

4. Trei (3) stipendii de câte 60 Lei plus câte un ajutor de 750 Lei, pentru elevi la liceu în clasele inferioare.

Consăngenii au preferință.

VII. Din fundațiunea »David Br. Ursu de Margina«. Un (1) stipendiu de 3000 Lei, pentru elevi și eleve gr-cat. dela liceele din Blaj, născuți în comune din județele Făgăraș, Sibiu, Hunedoara.

VIII. Din fundațiunea »Vancea — Cassa Arhidiecezandă«. 1. Un (1) stipendiu de 5000 Lei pentru studii academice și universitare.

2. Șase (6) stipendii de câte 2000 Lei și două (2) stipendii de câte 1500 Lei, pentru elevi de liceu.

3. Șase (6) stipendii de câte 2000 Lei, pentru eleve de liceu.

4. Zece (10) stipendii de câte 2000 Lei, pentru elevi la școala normală.

Rudeniile au preferință.

IX. Din fundațiunea »Alumnate a Internatului Vancean de fete din Blaj«. Două (2) sti-

pendii de câte 2500 Lei, pentru eleve la liceul din Blaj.

X. Din fundațiunea »I. T. Cheșianu«. Un (1) stipendiu de 1000 Lei, pentru elevi dela școlile din Blaj. Rudeniile au preferință.

*

Concurenții la toate stipendiile de mai sus au să alătore la cererile lor: certificat școlar în copie autentică, *carte de botez dela preot*, atestat de paupertate, atestat medical, certificat de frecventare, și pentru dovedirea consăngenității cu fundatorul au să alătore atestat dela oficiul parohial, și respective tabela genealogică exact dedusă. Sunt datorii mai departe să determine apriat suma și soiul stipendiului pe care îl cer.

Cererile intrate după termen, nu vor fi luate în considerare.

Blaj, din ședința consistorială ținută la 5 Noemvrie 1927.

(355) 3 - 3

Dr. Vasile Suci
arhiepiscop și mitropolit.

Publicație

Subsemnatul face cunoscut, că se dă în arândă prin licitație, cu oferte închise, localul unde se găsește prăvălia „Consum” din Blaj, iar marfa ce se găsește în magazinul prăvăliei se va vinde tot prin licitație cu oferte închise.

Ofertele se vor trimite subsemnatului, până cel mai târziu la 18 Decemvrie c.

Blaj, la 15 Noemvrie 1927.

Dr. ZAHARIA BOILA
advocat

(123) 2 - 3

Turnătorie de clopote și metal.

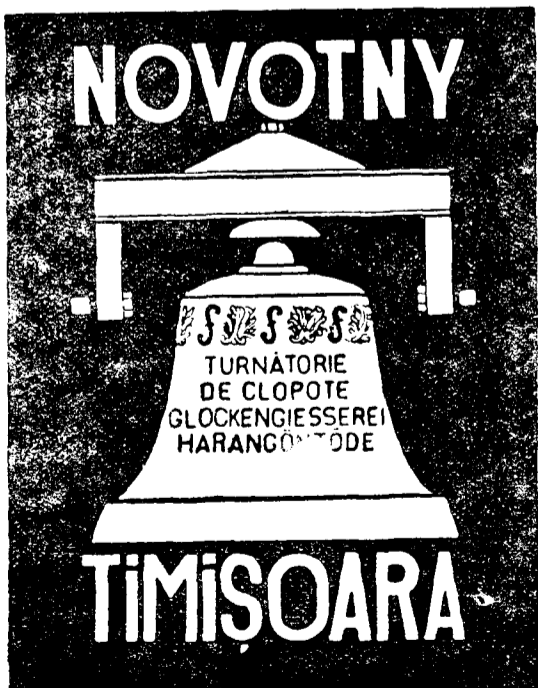
SCHIEB & KAUNTZ

SIBIU Str. Gării 15.

Livrează clopote de biserică pe garanție de ani îndelungați, turnate din material de prima calitate ca înainte de război, efectuate în mod artistic. Experiență îndelungată, de ani de zile, asigură o muncă ireproșabilă și un sunet armonios.

Cereți oferte speciale.

(205) 40 - 52

Strada Lunei 4. Fondat in 1872.

Turnătorie de clopote cea mai mare din țară.

Mașini de treerat

Tractoare

Motoare Diesel

Mașini de moară

Prețuri de fabrică originale — Condițiuni de plată favorabile
Soc. An. Română pentru comerțul de Mașini Agricole.

Telefon: 151.

CLUJ, str. Reg. Maria 45.

Telegrame: Locomobil.

Motto:

Cumpărarea de PIANE
E chestie de încredere

Cea mai bună garanță o oferă în acest punct numele bun pe care-l are

Firma I. TRISKA

având o vechime de 58 ani și fiind singura prăvălie de specialitate mai însemnată în Ardeal

Reprezentanța principală a firmei mondiale FÖRSTER.

Piane se pot avea și pe lângă plățirea în rate lunare mai lungi

Pentru școli și biserici cele mai noi construcții americane de

Harmoniuri

Cluj. Str. Șaguna 14 Telefon 4-19.

GRATIS

Trimiti catalogul despre **Vițe de vie altoite** care cuprind de prețurile cele mai ieftine și sfaturile neresplătibile pentru fiecare viticultor. În interesul propriu al DV. nu procurați vițe de vie sau vițe altoite până când nu cetiți călăuză mea de viticultură

Adresa I. SZÜCS pepinerie 25

?-17 [160]

Diosig, jud. Bihor.

Se caută agenți pe lângă provizie mare.

Vasile Hoza

Magazin de ornate bisericesti. Vesminte din cele mai bune stoffe.

Prapori de mătăsă din Damasc, Candelabre din bronz auriu de 6 până la 24 lumini. Potire cadelnițe, picside, epitrafire.

Fabrică de clopote

Turnătorie de fontă și metal. La comandă fabric clopote orice mărime din cel mai bun material cu garanție de 50 ani și se află în depozit dela 10—500 kgr. Prețurile cele mai solide.

Vasile Hoza

Sibiu, Piața Prințul Carol Nr. 6.

(97) 22-?

(257) 2 - ?